

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Beskæftigelsesudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 5. juli 2019
Kontor: Internationalt Politikon-
tor
Sagsbeh: Sofia Regina Lausten
Manili
Sagsnr.: 2019-0032/01-0042
Dok.: 1154229

Hermed sendes berigtiget besvarelse af spørgsmål nr. 287 (Alm. del), som Folketingets Beskæftigelsesudvalg har stillet til justitsministeren den 27. februar 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).

Nick Hækkerup

/

Kenny Rasmussen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 287 (Alm. del) fra Folketingets Beskæftigelsesudvalg:

”Vil ministeren senest tre dage inden besvarelse af samrådspørgsmål AÆ og AØ redegøre for, hvilken prioritet indsatsen imod menneskehandel har i politiets arbejde, om det indgår i politi- og anklagemyndighedens målkrav, hvor mange og hvilke ressourcer der afsættes, og hvordan arbejdet er organiseret? Vil ministeren i forlængelse heraf redegøre for, hvor mange sager, der er vedrørende menneskehandel, fordelt på sagsområder, antal sager, der fører til sigtelse mod bagmænd, antal sager, der fører til domfældelse, og antal sager der opgives/henlægges?”

Svar:

Justitsministeren har til besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten.

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”Anklagemyndigheden skal behandle enhver sag så grundigt og hurtigt som muligt i lyset af den enkelte sags omfang, karakter og grovhed samt i overensstemmelse med generelle tværgående prioriteringer.

Sager om menneskehandel er alvorlige sager, som skal prioriteres højt, og det er vigtigt, at der i politiet og anklagemyndigheden til enhver tid er et stort fokus på korrekt og hurtig behandling af disse sager.

Derfor har Rigsadvokaten også i Rigsadvokatmeddelelsen, Afsnittet om menneskehandel, fastsat særlige retningslinjer for anklagemyndighedens og politiets behandling af sager om menneskehandel. Et centralt element i disse retningslinjer er, at efterforskningen i sager om menneskehandel allerede på det indledende stadie skal tilrettelægges i samarbejde med anklagemyndigheden, så der løbende kan foretages en juridisk vurdering af sagen.

De overordnede mål for anklagemyndigheden fremgår af Mål- og resultatplan for anklagemyndigheden, der udarbejdes år for år. De konkrete mål fastsættes i et samarbejde mellem Justitsministeriet og Rigsadvokaten. Indsatsen mod menneskehandel er ikke indgået som et selvstændigt mål for anklagemyndigheden i årene 2014-2019.

Der er ikke afsat særlige eller skærmede ressourcer i anklagemyndigheden til indsatsen mod menneskehandel. Konkrete sager om menneskehandel behandles i de enkelte politikredse, hvor sagerne som udgangspunkt er forankret i advokaturen for specielle straf-

fesager, hvor også andre sager om organiseret og personfarlig kriminalitet behandles.

Hvis en byretssag ankes, behandles ankesagen af den pågældende regionale statsadvokat. Rigsadvokaten behandler eventuelle sager, der ankes til Højesteret. Rigsadvokaten behandler endvidere generelle sager vedrørende anklagemyndighedens håndtering af sager om menneskehandel.

Rigsadvokaten har som nævnt fastsat særlige retningslinjer for anklagemyndighedens og politiets behandling af sager om menneskehandel. Retningslinjerne beskriver bl.a., hvilke forhold/overvejelser som politiet og anklagemyndigheden skal være opmærksom på i indsatsen mod menneskehandel, herunder indikatorer på menneskehandel, hvornår der skal ske inddragelse af relevante samarbejdspartnere (bl.a. Center mod Menneskehandel/Udlændingestyrelsen), identifikation og afhøring af ofre og andre overvejelser omkring sikring af beviser og bevisførelse. Retningslinjerne bliver løbende justeret i overensstemmelse med udviklingen på området.

Rigsadvokaten fører desuden en oversigt over domme om menneskehandel, som løbende bliver ajourført, så de anklagere, som behandler denne type sager, har kendskab til udviklingen i retspraksis på området. Praksisoversigten er senest opdateret den 4. februar 2019. Oversigten kan findes på www.anklagemyndigheden.dk.

Som led i handlingsplanen til bekæmpelse af menneskehandel 2019-2021 vil Rigsadvokaten bl.a. sætte fokus på anklagemyndighedens behandling af sager om menneskehandel ved at drøfte emnet i de faglige netværk for personfarlig og organiseret kriminalitet, hvor samtlige politikredse og de regionale statsadvokater er repræsenteret. Rigsadvokaten vil desuden udarbejde skriftligt informationsmateriale rettet mod Center mod Menneskehandel og relevante NGO'er om forløbet af en straffesag og om offerets rettigheder i den forbindelse.

Rigsadvokaten deltager fast i forskellige fora om menneskehandel - bl.a. Center Mod Menneskehandels Nationale Referencegruppe samt den tværministerielle arbejdsgruppe om menneskehandel - med henblik på samarbejde og vidensdeling på området.

Til brug for besvarelsen har Rigsadvokaten foretaget udtræk fra Politiets sagsstyringssystem (POLSAS) over antallet af domfældelser, henlæggelser og påtaleopgivelser for menneskehandel. Efter aftale med Rigspolitiet har Rigsadvokaten endvidere foretaget udtræk fra POLSAS over antallet af sigtelser. Det bemærkes, at der ikke er registreret sigtelser, henlæggelser eller afgørelser i 2019. Det bemærkes endvidere, at det ikke er muligt at opdele sager om menneskehandel på forskellige sagsområder, idet der kun

findes en gerningskode i POLSAS for menneskehandel. Resultatet for årene 2014-2018 fremgår af tabel 1 og 2 nedenfor.

Tabel 1: Sigtelser for menneskehandel				
A. Antal forhold				
2014	2015	2016	2017	2018
40	67	4	9	1
B. Antal personer sigtet				
2014	2015	2016	2017	2018
14	25	2	9	1

Tabel 2: Henlæggelser og afgørelser for menneskehandel					
A. Antal forhold					
Afgørelsestype	2014	2015	2016	2017	2018
Dom	10	10	23	17	1
Frifundet	5	7	22	10	2
Påtale opgivet (Rpl. § 721, stk. 1, nr. 2)	12	2	0	2	2
Sigtelsen grundløs - straffeloven (Rpl. § 721, stk. 1, nr. 1)	2	0	0	0	1
Total	29	19	45	29	6
B. Antal personer					
Afgørelsestype	2014	2015	2016	2017	2018
Dom	10	4	14	8	1
Frifundet	3	5	14	7	2
Påtale opgivet (Rpl. § 721, stk. 1, nr. 2)	11	2	0	1	2
Sigtelsen grundløs - straffeloven (Rpl. § 721, stk. 1, nr. 1)	2	0	0	0	1
Total	26	7	15	14	5

Bemærkninger:

Der er et efterslæb i opdatering af afgørelser på alle sagsområder i POLSAS, hvorfor data for tidligere år først anses for at være pålidelige 2 måneder efter årets udgang. Data er analyseret på baggrund af POLSAS og bearbejdet i QlikView til brug for anklagemyndighedens ledelsesinformationssystem.

Der vil være periodevis forskydning af data, da f.eks. antallet af afgørelser i 2016 kan vedrøre sigtelser rejst i 2015.

Forhold er opgjort som personer pr. journalnummer, der er blevet sigtet og afgjort. Personer med mere end én afgørelsestype vil tælle under alle afgørelsestyper, hvor den pågældende har været afgjort, men kun tæller med som én person i totalen.

Der tages forhold for indtastningsfejl. Data er dynamiske, idet der tages hensyn til rettelser af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser mv.

Data er opdateret den 1. juni 2019. ”

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Det er landets politikredse og de regionale efterforskningsfællesskaber, der efterforsker og forfølger eventuelle sager om menneskehandel. Rigspolitiet er overordnet ansvarlig for den politimæssige indsats til bekæmpelse af menneskehandel, og i den forbindelse monitorer Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC) området og understøtter politikredsenes indsats mod menneskehandel.

NEC har fokus på at sikre, at politiet har kendskab til mulige indikatorer på menneskehandel, og denne indsats sker bl.a. gennem undervisning på Politiskolens grunduddannelse og på uddannelsen af grænsepolitipersonale.

NEC deltager i det nationale tværfaglige samarbejde på området, hvor en række myndigheder og organisationer er repræsenteret, herunder politikredse, Center mod Menneskehandel (CMM), Skattestyrelsen, Arbejdstilsynet, Styrelsen for International Rekruttering og Integration, Udlændingestyrelsen og 3F. Det tværfaglige samarbejde sikrer, at der både nationalt og på mere lokalt niveau sker den nødvendige vidensdeling på området, herunder vedrørende håndteringen af konkrete sager, tværfaglige problemstillinger samt nye tendenser og modi på området.

Herudover deltager dansk politi i internationalt politisamarbejde med fokus på menneskehandel. Eksempelvis afholdes der årligt en række koordinerede fællesaktioner som led i Europol-samarbejdet, hvor Danmark deltager. I år afholder dansk politi og Europol to fællesaktioner på prostitutionsområdet og en aktion vedrørende tvangsarbejde i Danmark. Endvidere kan det nævnes, at i det nordiske politisamarbejde er der med økonomisk støtte af Nordisk Ministerråd sat fokus på nigerianske bagmænd og deres ofre, herunder de nordiske myndigheders identifikation af ofre.

For så vidt angår indsatsen mod menneskehandel i politikredsen har Rigspolitiet til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet landets politikredse om at beskrive indsatsen. På den baggrund kan det oplyses, at indsatsen mod menneskehandel i politikredsen er tilpasset lokale forhold både for så vidt angår indsatsens omfang og organiseringen, der f.eks. kan være forankret i en specialiseret efterforskningsenhed i politikredsen eller i politikredsens enhed for udlændingekontrol.

Der foreligger ikke en opgørelse af politiets brug af ressourcer på indsatsen mod menneskehandel, herunder i forhold til udnyttelse ved prostitution og tvangsarbejde. Der er tale om en bred og systematisk indsats, som prioriteres af politiet, og som omfatter såvel nationale som regionale indsatser. Der er ikke fastsat national mål- og resultatkrav på området.

I forhold til prostitutionsområdet iværksætter politikredsene løbende indsatser målrettet miljøet, herunder kontroller af bordeller og massageklinikker, hvor der bl.a. er fokus på at identificere eventuelle ofre for menneskehandel og deres bagmænd. Kontrolarbejdet, der udføres i samarbejde med SKAT, er en systematisk del af politiets indsats på området, og målrettes de områder, hvor der i særlig grad vurderes at være behov for kontrolbesøg. Således har f.eks. Midt- og Vestjyllands Politi i perioden fra 2015 til og med 2018 foretaget omkring 300 bordelkontroller. Sydøstjyllands Politi har oplyst, at politikredsen i perioden fra 2014 og til starten af marts 2019 har foretaget knap 80 kontrolbesøg på massageklinikker. Københavns Politi har oplyst, at politikredsen i årene fra 2014 til og med 2018 har foretaget i omegnen af 130 kontrolindsatser i prostitutionsmiljøet. Herudover har Nordjyllands Politi oplyst, at politikredsen i perioden fra 2014 frem til og med 2018 uden for området for social dumping har udført godt 230 kontrolbesøg, herunder på bordeller mv.

I forhold til kontrolindsatsen på området for social dumping er den navnlig forankret i et tværfagligt samarbejde mellem politiet, Arbejdstilsynet og Skattestyrelsen, som i fællesskab foretager koordinerede kontroller med henblik på at afdække social dumping. Politiets opgave er i den forbindelse blandt andet at efterforske formodede strafbare forhold, herunder at afdække forhold, der kan falde ind under menneskehandel til tvangsarbejde. Det er i den forbindelse fast praksis, at Center mod Menneskehandel (CMM) bliver underrettet, hvis der som led i kontrollen opstår mistanke om menneskehandel.

Området prioriteres af politiet, og der er således i alle landets politikredse en bred indsats målrettet udlændingeområdet, hvor menneskehandel indgår som et element i indsatsen. For så vidt angår antallet af planlagte fællesaktioner på området for social dumping for perioden fra 2014 til 2018 kan følgende oplyses:

2014: 8 nationale og 15 regionale aktioner
2015: 8 nationale og 38 regionale aktioner
2016: 8 nationale og 36 regionale aktioner
2017: 8 nationale og 36 regionale aktioner
2018: 8 nationale og 36 regionale aktioner.

I 2019 er det besluttet, at der skal gennemføres i alt 8 landsdækkende fællesaktioner og 36 regionale fællesaktioner mod social dumping.

Kontrolindsatsen omfatter forskellige erhvervsbrancher, herunder servicebranchen, det grønne område og særligt bygge- og anlægsbranchen, hvor der bl.a. er fokus på bygge- og anlægsopgaver, der udføres i beboelseskvarterer og lignede steder, hvor der erfaringsmæssigt forekommer ulovligt arbejde. Kontrolindsatsen koordineres og prioriteres på baggrund af den viden, som politiet,

Arbejdstilsynet og Skattestyrelsen har på området, og kontrollerne gennemføres som uanmeldte besøg.

Ud over de årlige fastlagte kontroller målrettet social dumping, afvikler myndighederne fælles kontroller ad hoc, når behovet herfor opstår. I disse situationer forestås planlægningen af kontrollen af den myndighed, der har taget initiativ hertil.

Rigspolitiet vil afklare, om politiets indsats mod menneskehandel har det rette fokus, og om politiet kan blive bedre til – som led i det omfattende kontrolarbejde på bl.a. området for social dumping og prostitution – at identificere mulige gerningsmænd med henblik på at indlede strafferetlig forfølgning for menneskehandel.”